

Inzet machines bepaalt rendement

Bruto marge en machinekosten per fte spelen een hoofdrol

Goed draaiende agrarische loonbedrijven behalen een bedrijfseconomisch resultaat van ruim acht procent. Dit terwijl een gemiddeld agrarisch loonbedrijf niet verder komt dan een resultaat van minus 0,4 procent. Waar komen de verschillen vandaan en hoe maak je de stap naar een goede winst?

Door de resultaten van bedrijven uit te drukken in omzet en kosten per fulltime arbeidskracht (fte) zijn bedrijven te vergelijken. Voor een ondernemer is hiermee eenvoudig te bepalen waar het bedrijf staat. Een gemiddeld cumelabedrijf behaalt per medewerker ruim € 150.000,- aan omzet en aan bruto marge realiseert het een omzet van ruim € 105.000,-. De vraag is hoe de kengetallen zijn bij agrarische loonbedrijven, gemengde bedrijven en grondverzet- en cultuurtechnische bedrijven. Deze vraag beantwoorden we via een aantal artikelen die de komende maanden in Grondig verschijnen. In dit artikel gaan we in op de kengetallen per fte van agrarische loonbedrijven.

In de tabel is de winst- en verliesrekening weergegeven van een agrarisch loonbedrijf met een gemiddeld, laag en hoog rendement. Hierbij zijn de bedragen per fulltime arbeidskracht weergegeven. Ook is het percentage van de bruto marge weergegeven. Bij een gemiddeld agrarisch loonbedrijf zijn - de ondernemers meegerekend - 9,9 fte werkzaam. Bedrijven met een lager rendement zijn gemiddeld genomen kleiner, namelijk 6,8 fte. Bedrijven met een hoog rendement hebben

9,5 fte aan het werk. Hiermee zijn agrarische loonbedrijven gemiddeld kleiner dan grondverzetbedrijven en gemengde bedrijven.

Kengetallen per fte

Door agrarische loonbedrijven wordt gemiddeld een omzet behaald van € 162.290,- per fte. Wanneer we hier de inkoop van hulp- en grondstoffen en werk door derden van aftrekken, blijft een bruto marge over van € 120.460,-. Dit is hoger dan gemiddeld in de sector, wat komt door een hoger aandeel machinekosten in het tarief.

De grootste kostenposten zijn uiteraard de arbeids- en machinekosten. De gemiddelde arbeidskosten bedragen € 45.168,- per fte, terwijl de machinekosten € 58.999,- per fte zijn.

Deze machinekosten zijn bijna € 15.000,- per fte hoger dan gemiddeld in de cumelasector.

Agrarische loonbedrijven behalen gemiddeld een bedrijfseconomische winst van minus € 469,- per fulltime arbeidskracht. Het rendement is minus 0,4 procent van de bruto marge, lager dan gemiddeld in de sector (1,4 procent).

Winst- en verliesrekening van agrarische loonbedrijven met een gemiddeld, laag en hoog rendement, uitgedrukt in euro's per fte en in percentage van de bruto marge. (Zie tabel)

Hoog of laag rendement

Wat zijn de verschillen tussen bedrijven met een hoog en een laag rendement? Wanneer we de tabel bekijken, valt net als bij de grondverzetbedrijven op dat er weinig verschil zit in de arbeidskosten per fte. Evenals bij de grondverzetbedrijven zien we bij de agrarische loonbedrijven dat het verschil in resultaat zit in de hoogte van de bruto marge per fte. Daarnaast zien we een verschil in de machinekosten per fte. Dit is duidelijk anders dan bij de grondverzetbedrijven. Daar lagen de machinekosten per fte voor hoog en laag renderende bedrijven vrijwel gelijk. Allereerst de bruto marge per fte. Deze is bij de hoog renderende bedrijven bijna € 4000,- hoger dan bij een gemiddeld agrarisch loonbedrijf en zelfs bijna € 9000,- hoger dan bij de laag renderende bedrijven. Weliswaar zijn de verschillen kleiner dan bij de grondverzetbedrijven, maar toch zijn de ver-

Ook een resultaat van € 10.000 per werknemer?

Wilt u weten waar u staat met uw onderneming en wat in uw organisatie de mogelijkheden zijn om het rendement verder te verbeteren? Ga dan in gesprek met één van de adviseurs bedrijfskundige zaken. Zij kunnen u laten zien dat er soms meer mogelijk is dan u had gedacht.

Ad Karelse akarelse@cumela.nl 06-52867239
André de Swart adswart@cumela.nl 06-29066008
Dieuwer Heins dheins@cumela.nl 06-25044413

De adviseurs van Bedrijf, Strategie en Certificering hebben een overzicht gemaakt van een aantal tips ter verbetering van de bruto marge en machinekosten per fte. Heeft u interesse in het overzicht, stuur dan een e-mail naar kengetallen@cumela.nl. We zorgen er dan voor dat u het overzicht zo snel mogelijk ontvangt.

	Gemiddeld		Laag		Hoog	
Omzet	162.290	134,7%	162.719	141,0%	150.272	120,9%
Inkoop hulpstoffen	32.832	27,3%	41.158	35,7%	19.433	15,6%
Werk derden	8.998	7,5%	6.198	5,4%	6.590	5,3%
Bruto marge	120.460	100,0%	115.363	100,0%	124.250	100,0%
Arbeidskosten	45.168	37,5%	43.958	38,1%	44.285	35,6%
Machinekosten						
Afschrijving	21.101	17,5%	24.443	21,2%	19.293	15,5%
Reparatie	14.359	11,9%	15.353	13,3%	13.724	11,0%
Brandstof	18.163	15,1%	19.074	16,5%	16.792	13,5%
Verzekering	3.006	2,5%	3.494	3,0%	2.663	2,1%
Huur	2.118	1,8%	2.365	2,1%	1.807	1,5%
Overige kosten	254	0,2%	198	0,2%	173	0,1%
Totaal	58.999	49,0%	64.928	56,3%	54.452	43,8%
Totale arbeids- en machinekosten	104.167	86,5%	108.886	94,4%	98.737	79,5%
Huisvestingskosten	4.212	3,5%	4.704	4,1%	3.888	3,1%
Algemene kosten	4.723	3,9%	5.780	5,0%	4.490	3,6%
Rentekosten	7.827	6,5%	9.420	8,2%	7.090	5,7%
Bedrijfseconomisch resultaat	-469	-0,4%	-13.427	-11,6%	10.045	8,1%
Aantal fte	9,9		6,8		9,5	

schillen fors. Ga maar na, bij gemiddeld tien arbeidskrachten komt dit neer op € 90.000,- meer aan bruto marge voor een hoog renderend bedrijf.

Een nog groter verschil maken de machinekosten. Bij bedrijven met het hoogste rendement liggen deze ruim € 10.000,- lager in vergelijking met agrarische loonbedrijven met een laag resultaat. Ook ten opzichte van een gemiddeld agrarisch loonbedrijf is het verschil nog aanzienlijk: ruim € 4500,- in het voordeel van hoog renderende bedrijven.

Lagere machinekosten

Duiken we dieper in de cijfers, dan blijkt dat agrarische loonbedrijven met een hoog resultaat op alle fronten van de machinekosten beter scoren dan hun collega's. Een aantal zaken valt op. Allereerst hebben deze goed draaiende bedrijven zowel lagere afschrijvingen als lagere kosten voor onderhoud en reparatie. Bedrijfskundig adviseur Ad Karelse heeft wel een verklaring. "De lagere afschrijvingen zijn vooral het gevolg van een goede machinebenutting. Het betekent dat de meeste machines goed rendabel zijn en er geen overcapaciteit is. We zien dit ook terug in de verhouding van de bruto marge tot de boekwaarde. Deze ligt bij de hoog renderende bedrijven op factor 1,3, terwijl dit bij de laag renderende bedrijven op factor 0,9 ligt. Ook de lage rentekosten bij de bedrijven met een hoog rendement wijzen op een goede machinebenutting. Het betekent dat met name machines waarvan de benutting onder de maat is langer meegaan. Dat ook de kosten voor reparatie en onderhoud juist bij deze bedrijven lager zijn, laat zien dat deze bedrijven goed georganiseerd zijn. Er wordt goed en kostenbewust onderhoud gepleegd."

Een tweede aspect dat opvalt, zijn de lagere brandstofkosten, ondanks fors meer omzet. Voor bedrijfskundig adviseur Ad Karelse zijn hiervoor meerdere redenen te noemen. "De belangrijkste is misschien wel het tarief. Wanneer het tarief goed

Uitgangspunten

De gegevens zijn afkomstig uit de kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Het gaat om gegevens van bedrijven uit de jaarrekening over 2015. Op moment van schrijven gaat het om totaal 375 bedrijven, waarvan 117 agrarische loonbedrijven.

is, zijn de brandstofkosten in verhouding ook laag. We zien dit terug in de brandstofkosten per bruto marge. Deze bedragen bij de hoog renderende bedrijven 13,5 procent, terwijl laag renderende bedrijven niet verder komen dan 16,5 procent. Een andere factor die een rol speelt, is dat de werknemers zich meer bewust zijn van brandstofverbruik. Dit geldt voor de chauffeurs, maar ook voor de planning. Door een strakke planning is de transporttijd beperkt. Dit scheelt naast onproductieve uren ook in het brandstofverbruik", aldus Karelse. Tot slot zijn ook de verzekeringskosten en kosten van huur van machines duidelijk het laagst bij de bedrijven die een hoog resultaat behalen. Ook dit heeft ermee te maken dat het machinepark goed is afgestemd op de hoeveelheid werk die er is.

Meer winst per werknemer

De conclusie die we mogen trekken, is dat hoog renderende agrarische loonbedrijven per arbeidskracht meer omzet en juist lagere machinekosten realiseren. Per saldo resulteert dit in bijna € 10.000,- meer winst per werknemer. Bij een bruto marge van meer dan € 124.000,- en arbeids- en machinekosten van € 99.000,- per fte heeft u als agrarisch loonbedrijf een uitstekend rendement van € 10.000,- per werknemer.

TEKST: **Dieuwer Heins**, adviseur bedrijfskundige zaken

